

OPINIE

'Geef de gemeenschappen de volledige financiële verantwoordelijkheid'

- Artsenkrant - 15/10/19

Jürgen Constandt

Alg. directeur Vlaams & Neutraal Ziekenfonds;
voorzitter Aktiekomitee Vlaamse Sociale Zekerheid

Een slimme man was hij, Bredero. 400 jaar geleden al wist hij dat alles kon veranderen. Niks was voor eeuwig. Maar dat hij het in die zin zou hebben over gemaakte afspraken rond contigentering, dat kon zelfs die zoon van de Gouden Eeuw niet bevroeden. Maar goed: het kan inderdaad verkeren...

"Leg maar uit aan studenten dat er slechts een beperkt aantal Riziv-attesten overblijven omdat er de voorgaande jaren iets te kwistig is mee omgesprongen."

Franstaligen die instemmen met een beheersing van de gezondheidszorgen en hierdoor akkoord gaan met een beperking van het aantal studenten dat kan doorstromen tot de opleiding arts of tandarts, terwijl ze die afspraak dode letter laten. Het kan verkeren, jawel Gerbrand Bredero. Je hebt gelijk.

Vlaanderen daarentegen heeft zich wel geschikt naar die afspraak van 1997. In de contigentering werd immers bepaald dat de instroom van studenten tot geneeskunde of tot de opleiding tandarts afgestemd zou worden op het beschikbaar aantal Riziv-nummers. De idee erachter is simpel. Hou de gezondheidszorg onder controle, lees de uitgaven, en zorg dat wie afstudeert ook aan de bak kan als arts of tandarts. Eensgezindheid op alle banken over dit principe.

Alhoewel. Eensgezindheid in woorden. Zeker niet in daden. Franstalig België heeft nooit werk gemaakt van die contigentering. Zij zien meer brood in 'laisser faire, laisser passer' in dit geval. Met hun 'système de lissage' hebben ze een voorschot genomen op de toekomstige Riziv-nummers, met als gevolg dat in 2018 meer dan 1.000 Riziv-nummers in overtal aan Franstalige afgestudeerde artsen en tandartsen zijn uitgereikt. Terwijl Vlaanderen met het opgeheven vingertje dochters en zonen in hun ambitie diende te smoren.

Wie betaalt, bepaalt. Dat geldt in heel de wereld, behalve in België

Maar die bal keert nu met meer kracht terug naar de Franstaligen. Het voorschot is opgebruikt. Vanaf nu gelden er strikte quota en wat erger is, is dat vanaf 2023 het evenwicht hersteld moet worden en dat dus de nadelige effecten van die lissage gespreid over 15 jaar - dus tegen 2038! - weggewerkt moeten worden. Leg dus maar even uit aan studenten dat er slechts een beperkt aantal Riziv-attesten overblijven omdat er de voorgaande jaren iets te kwistig is mee omgesprongen.

Ligt hier het kalf niet gebonden in dit land? Het gebrek aan responsabilisering? Net een jaar geleden heeft de Franstalige gemeenschap voor het eerst een toelatingsproef georganiseerd. Eindelijk, maar weliswaar 21 jaar te laat. Maar eentje met een abject resultaat. Voor de 505 beschikbare Riziv-nummers laat Wallonië 1.138 studenten toe om de studies aan te vatten. En dit pad willen ze verder blijven bewandelen, met als gevolg dat het wegwerken van het overschot onmogelijk is. En wat doet intussen onze federale minister van Volksgezondheid? Niks. Dat kan zij of hij ook niet want dankzij de diverse staatsmisvormingen is zij of hij niet eens bij machte om de Franstalige Gemeenschap terug te fluiten.

Fundamenteel in dit alles is dat aan één belangrijk basisprincipe wordt voorbijgegaan. Eén principe waarover normaal een grote eensgezindheid bestaat en dat door economen nooit in twijfel zal worden getrokken. Wie betaalt, bepaalt. Dat geldt in heel de wereld, behalve in België. Als de Franstalige Gemeenschap meer artsen en tandartsen nodig heeft, dan zou ze die perfect zelf moeten kunnen financieren, zonder Vlaamse transfers ten belope van 12 miljard per jaar. Onze oplossing is dus simpel. Geef de gemeenschappen op dit vlak de volledige financiële verantwoordelijkheid.

Feit is alleszins dat Vlaanderen er nu ook mee dreigt om het artsenquotum voortaan zelf te bepalen. Benieuwd naar dit schaakspel alleszins. Riziv-nummers toekennen is nog altijd een federale bevoegdheid en dus moet een aanpassing in het federaal parlement goedgekeurd worden. De vraag is of de regeringspartijen die vandaag de Vlaamse regering bevolken dit voorstel in het federaal parlement zullen indienen en op die manier hun regeerakkoord op Vlaams niveau concreet invullen. Afwachten dus. Maar het kan verkeren. Bredero heeft altijd gelijk. Ook na 400 jaar!